13/09/2019

Επαναπατρισμός ενεπίγραφου αετώματος επιτύμβιας στήλης

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ανακοίνωσε ότι έγινε στα γραφεία της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ε.Ε στις Βρυξέλλες η παραλαβή σημαντικής Κυπριακής Αρχαιότητας, η οποία βρισκόταν στην κατοχή της κυρίας Christiane Kooij, κατοίκου Βρυξελλών (Βέλγιο).

Η κα Kooij είχε πρόσφατα ενημερώσει γραπτώς τον Πρέσβη της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Παρίσι, ότι η εν λόγω Κυπριακή Αρχαιότητα είχε περιέλθει στην κατοχή της ιδίας και των δύο αδελφών της, κατόπιν κληρονομιάς από την μητέρα τους και ότι, επιθυμία και των τριών ήταν να παραδοθεί στην χώρα προέλευσής της. Για τον περαιτέρω χειρισμό της υπόθεσης, που αφορούσε και την διαδικασία του επαναπατρισμού, ο Πρέσβης της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Βέλγιο παρέπεμψε την κα Kooij στην Διευθύντρια του Τμήματος Αρχαιοτήτων λόγω αρμοδιότητας.

Πρόκειται για επίστεψη επιτύμβιας ασβεστολιθικής στήλης αποτελούμενη από οριζόντιο γείσο με ανάγλυφους γεισίποδες πάνω από το οποίο διαμορφώνεται αέτωμα με ανάγλυφο πλαίσιο. Οι γωνίες του αετώματος στέφονται από ακρωτήρια. Τα ακρωτήρια στις δύο πλάγιες απολήξεις είναι διακοσμημένα με αδρά λαξευμένα ανθέμια, ενώ το κεντρικό ακρωτήριο, χωρίς να εμφανίζει ενδείξεις απόκρουσης, δεν δηλώνεται παρά μόνο η βάση του. Στο κέντρο των δύο πλάγιων πλευρών του αετώματος υπάρχουν σχηματοποιημένα ρόδια σε σχήμα

μαστοειδών αποφύσεων. Στο κέντρο του αετώματος, μέσα στο ανάγλυφο πλαίσιο, υπάρχει ανάγλυφη αποτροπαϊκή μορφή Μέδουσας (Γοργόνειον). Το οριζόντιο γείσο φέρει κυπρο-συλλαβική επιγραφή, ενώ σύμβολα της κυπρο-συλλαβικής γραφής καλύπτουν και το αέτωμα. Το σύμβολα αυτά ενδέχεται να αποτελούν μεταγενέστερες προσθήκες. Η επιγραφή χρονολογείται, με βάση παλαιογραφικά κριτήρια, στα τέλη του 4ου με αρχές του 3ου αι. π. Χ.

Το αντικείμενο παρουσιάζει μεγάλη ομοιότητα με την επίστεψη μιας επιτύμβιας στήλης από την Τρεμετουσιά (Επαρχία Λάρνακας), η οποία σήμερα βρίσκεται στο Βρετανικό Μουσείο. Η στήλη αυτή είχε χρονολογηθεί παλαιότερα, βάσει τεχνοτροπικών κριτηρίων, στον 1ο αιώνα μ.Χ. Η ανεύρεση της δεύτερης αυτής πανομοιότυπης στήλης, προερχόμενη προφανώς από το ίδιο εργαστήριο, επιτρέπει μια ακριβέστερη χρονολόγηση, τέσσερις αιώνες νωρίτερα από ότι πιστευόταν παλαιότερα.

Η παράδοση της αρχαιότητας έγινε από την κυρία Christiane Kooij στην Διευθύντρια του Τμήματος Αρχαιοτήτων Δρ. Μαρίνα Σολομίδου-Ιερωνυμίδου και παρουσία του αρμόδιου Πρέσβη της Κυπριακής Δημοκρατίας κου Ελπιδοφόρου Οικονόμου. Παρόντες στην παράδοση ήταν ο Υπαστυνόμος κος Μιχάλης Γαβριηλίδης, υπεύθυνος του Γραφείου Καταπολέμησης Παράνομης Κατοχής και Διακίνησης Αρχαιοτήτων, ο Συντηρητής του Τμήματος Αρχαιοτήτων Δρ. Ελευθέριος Χαραλάμπους και ο κος Lucas Verhaegen της Βελγικής Αστυνομίας.

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων ως το αρμόδιο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας για την

προστασία και τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας, θα συνεχίσει τις εντατικές του προσπάθειες για ενθάρρυνση της αρωγής των πολιτών για κάθε ενέργεια που αφορά στα θέματα διάσωσης, διατήρησης και προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς, όχι μόνο σε τοπικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Η συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς για τον δύσκολο αυτό αγώνα του επαναπατρισμού όλων των συλημένων πολιτιστικών μας αντικειμένων είναι άκρως αναγκαία και απαραίτητη. Γνωρίζουμε ότι ο αγώνας είναι δύσκολος αλλά οι συντονισμένες προσπάθειες θα φέρουν τα ποθητά αποτελέσματα με στόχο την διάσωση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς των λαών. Το μεγάλο κεφάλαιο της πάταξης της αρχαιοκαπηλείας και της παράνομης διακίνησης αρχαιοτήτων/πολιτιστικών αγαθών αποτελεί κύρια προτεραιότητα του Τμήματος Αρχαιοτήτων.

Ο επαναπατρισμός, θα πραγματοποιηθεί στις 15 Σεπτεμβρίου 2019, μετά από τις συντονισμένες ενέργειες του Υπουργείου Εξωτερικών, του Τμήματος Αρχαιοτήτων, της Αστυνομίας Κύπρου και του Τμήματος Τελωνείων.

Πηγή: Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου